

ISMN-tunnuspyynnöt

ISMN-tunnuspyynnöt verkkolomakkeella:
www.kansalliskirjasto.fi/julkaisuala

Kustantajan yhteystiedot

Kustantajan yhteystietojen muutoslomake:
www.kansalliskirjasto.fi/julkaisuala

Lisätietoja

Yksityiskohtaisempaa tietoa ISMN-tunnuksesta ja sen käytöstä:
www.kansalliskirjasto.fi/julkaisuala

YHTEYSTIEDOT

KANSALLISKIRJASTO
Suomen ISBN-keskus
PL 26 (Teollisuuskatu 23)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09) 191 44327
Faksi (09) 191 44341
Sähköposti: isbn-keskus@helsinki.fi

ISMN-TUNNUKSEN MERKITSEMINEN NUOTTIJULKAISUUN

ISMN-tunnus on aina merkittävä julkaisuun selvästi näkyviin ja silmin luettavaksi (pistekoko ainakin 9).

ISMN-tunnus merkitään nuottijulkaisun takakanteen sekä suoja-paperin takaosaan, jos julkaisulla on sellainen. Se voidaan merkitä myös tekijänoikeustietojen yhteyteen. Jos tunnusta ei voida merkitä edellä mainittuihin kohtiin, merkitään se johonkin muuhun näkyvään kohtaan nuottijulkaisussa. Yksilehtisen nuottijulkaisun ISMN merkitään vain yhteen helposti näkyvään kohtaan (esim. nuottilehden alareunaan).

Nuottijulkaisun osien ISMN-tunnukset osakohtaisine tietoineen merkitään kaikki näkyviin ainakin yhteen kokonaisuuteen kuuluvaan julkaisun osaan. Jos mahdollista, tunnukset voidaan merkitä myös julkaisun kaikkiin osiin.

ISMN 979-0-321-76543-1 (partituuri)
ISMN 979-0-321-76544-9 (pianopartituuri)
ISMN 979-0-321-76545-7 (stemmapaketti)

Moniosaisen teoksen jokaisessa osassa tulisi olla luettelo kaikista kyseiseen osaan sekä koko teokseen viittaavista ISMN-tunnuksista. Jokaisessa osassa tulisi luetella myös kaikkien muiden samaan julkaisukokonaisuuteen kuuluvien osien ISMN-tunnukset. Jos tämä ei ole mahdollista, merkitään ainakin kyseisen julkaisun ja koko teoksen ISMN yksittäiseen osaan.

ISMN 979-0-321-76548-1 (koko teos)
ISMN 979-0-321-76549-9 (osa 1)
ISMN 979-0-321-76550-9 (osa 2)
ISMN 979-0-321-76551-2 (osa 3)

Jos stemmoista koostuva julkaisukokonaisuus myydään esim. kotelossa, merkitään koteloon sekä kokonaisuuden ISMN että erillisinä saatavien yksittäisten stemmojen ISMN-tunnukset.

Jos julkaisun sisältö on sähköisessä muodossa (esim. verkkojulkaisu), ISMN-tunnus esitetään sillä sivulla tai

näytöllä, jolla on julkaisun nimi tai vastaava tieto (esim. ensimmäisenä avautuvalla näytöllä, kun sisältö ladataan ruudulle, tekijänoikeustiedot sisältävällä näytöllä tai molemilla).

Jos nuottijulkaisulla on ISMN-tunnuksen lisäksi jokin muu tunnus, nämä tunnukset tulisi merkitä julkaisuun mielellään allekkain. Jokaisen kansainvälisen standarditunnuksen eteen merkitään vastaava lyhenne (esim. kirjainlyhenne ISBN, ISSN, ISRC, ISAN, ISWC tai ISMN).

EAN (EUROPEAN ARTICLE NUMBER)

ISMN-tunnus voidaan merkitä nuottijulkaisuun konelukuisena, optisesti luettavana OCR (Optical Character Recognition) numerosarjana; ISMN tulisi merkitä julkaisuun OCR-B muodossa.

Nuottijulkaisuissa käytetään ISMN-pohjaista EAN-koodia. Koodi muodostuu viivakoodisymbolista, jonka alapuolella on 13-merkinen EAN-tunnus. Välittömästi viivakoodisymbolin yläpuolella pitää myös aina näkyä silmin luettava ISMN-tunnus väliviivoineen varustettuna kirjainlyhenteellä ISMN. Suomen ISBN-keskus jakaa vain ISMN-tunnuksia, kustantajan on itse huolehdittava EAN-koodin hankkimisesta. Lisätietoja EAN-koodista saa GS1 Finland Oy:stä (<http://www.gs1.fi>).

ISMN-JÄRJESTELMÄ

Ensimmäinen kansainvälinen ISMN-standardi ISO 109957 ilmestyi vuonna 1993 ja Suomen kansallinen standardi SFS 5793 vuonna 1994. Nuottijulkaisujen standarditunnukset on otettu Suomessa käyttöön vuonna 1995. ISMN-standardin uudistaminen tuli ajankohtaiseksi vuonna 2008, kun ISMN-tunnuksesta tuli 13-merkinen. Samana vuonna ilmestyi uusi kansainvälinen ISMN-standardi, ja vastaavasti Suomen kansallinen standardi uudistettiin vuonna 2010. ISMN-tunnusten kansainvälisestä ylläpidosta vastaa kansainvälinen ISMN-keskus (International ISMN Agency), joka sijaitsee Berliinissä.

KANSALLISKIRJASTO

KANSAINVÄLINEN STANDARDITUNNUS ISMN

ISMN (International Standard Music Number) on nuottijulkaisun standarditunnus, joka annetaan jokaiselle julkiseen käyttöön tarkoitettulle nuottijulkaisulle ja jokaiselle nuottijulkaisuun kuuluvalla, erillisenä saatavalle osalle, riippumatta siitä myydäänkö, vuokrataan vai jae-taan ko nuottijulkaisua ilmaiseksi. ISMN on tarkoitettu apuvälineeksi nuottien kustantamiseen ja myyntiin sekä musiikkikirjastotoimintaan. Tunnus helpottaa julkaisun löytymistä ja käsittelyä. Nuottijulkaisujen ISMN vastaa kirjojen ja muiden erillisteosten ISBN-tunnusta. Suomen ISBN-keskus vastaa sekä ISBN- että ISMN-toiminnasta. Sarjat, lehdet tai muut jatkuvasti ilmestyvät julkaisut saavat ISSN-tunnuksen, musiikkiäänitysten tunnus on ISRC.

MITÄ KUSTANTAJAN ON OTETTAVA HUOMIOON?

Kustantajan tehtävä on hankkia ISMN-tunnukset kustantamilleen nuottijulkaisuille ja huolehtia, että julkaisut numeroidaan kansallisen keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Kustantajat, jotka julkaisevat paljon, saavat lyhyen kustantajatunnuksen ja vastaavasti useita julkaisutunnuksia. Vähemmän julkaisevat kustantajat saavat pidemmän kustantajatunnuksen ja pienemmän määrän julkaisutunnuksia. Esim. jos kustantajalla on kolminumeroinen kustantajatunnus, julkaisutunnuksia on käytettävissä 100 000 nuottijulkaisua varten. Jos kustantajatunnus on kuusi merkkiä, kustantajalla on julkaisutunnus 100 julkaisua varten.

Suurille kustantajille kansallinen keskus lähettää valmiit ISMN-tunnuslistat, ja kustantajat numeroivat itse julkaisunsa. Käytetyistä tunnuksista ilmoitetaan keskuksen erikseen sovitulla tavalla. Kustantajat, joiden julkaisutoiminta on tilapäistä tai vähäistä, saavat ISMN-tunnuksensa suoraan keskukselta käyttämällä mieluiten kotisivuilta löytyvää sähköistä lomaketta. Kustantajan tehtävä on ilmoittaa keskukselle yhteyshenkilö, joka vastaa nuottijulkaisujen ISMN-tunnuksista.

MITKÄ JULKAISUT SAAVAT ISMN-TUNNUKSEN?

ISMN-tunnuksen saavat:

- partituurit
- pienoispartituurit
- pianopartituurit
- stemmapaketit (äänistä muodostuvat julkaisukokonaisuudet)
- erikseen saatavat teoksen stemmat (äänet)
- nuottivihot
- valikoimat, antologiat
- muut tallenteet, jotka ovat nuottijulkaisun osia (esim. ääninauha, joka on yksi sävellyksen ’stemmoista’)
- laulutekstit tai runot, jotka julkaistaan nuottijulkaisun kanssa ja ovat myös saatavissa erillisinä
- kommentaarit, jotka julkaistaan nuottijulkaisun kanssa ja jotka ovat myös saatavissa erillisinä
- laulukirjat, jotka sisältävät nuotteja
- pistekirjoitusnuottijulkaisut
- mikromuotoiset nuottijulkaisut
- sähköiset nuottijulkaisut sekä fyysisinä tietovälineinä (esim. levykkeinä ja CD-ROM-levyinä) että verkossa (esim. PDF)
- julkaisun yksittäiset osat, kun ne julkaistaan erillisinä

ISMN-tunnusta eivät saa

- musiikkia käsittelevät kirjat
- yksittäiset ääni- ja videotallenteet eivätkä digitaalisessa muodossa olevat ääni- ja kuvatallenteet
- musiikkia käsittelevät aikakauslehdet tai sarjat (paitsi sarjojen osina ilmestyvät nuottijulkaisut)

13-MERKKISEN ISMN-TUNNUKSEN RAKENNE (2008-)

Uusi ISMN-tunnus on 13-merkkinen ja identtinen EAN-viivakoodin yhteydessä olevan takakanteen painettavan EAN-tunnuksen kanssa. ISMN-tunnuksen uusi etuliite on 979-0. Kirjain M on korvattu numerolla 0.

Esim. ISMN 979-0-321-76543-1

979-0 = etuliite

321 = kustantajatunnus

76543 = julkaisutunnus

1 = tarkistusmerkki

- **Etuliite** 979-0 on EAN-13 -tunnuksen etuliite
- **Kustantajatunnus** kertoo nuottijulkaisun kustantajan. Tunnuksen pituus vaihtelee kustannustoiminnan laajuuden mukaan
- **Julkaisutunnuksella** tunnistetaan teoksen tietty laitos ja sen eri julkaisumuodot, esim. partituuri, pienoispartituuri, puhallinstemmapaketti, oboen stemma jne. Sen pituus määräytyy kustantajatunnuksen pituuden mukaan.
- **Tarkistusmerkki** lasketaan koneellisesti ja sen avulla tarkistetaan automaattisesti ISMN:n virheettömyys

Uusitun ISMN-standardin edellyttämien **metatietojen** (kuvailevat tiedot julkaisusta) lähettämisen Suomen ISBN-keskuksen korvaavat toistaiseksi nykyiset ennakkotiedot ilmestyvistä nuottijulkaisuista.

ISMN-TUNNUKSEN ANTAMINEN NUOTTIJULKAISULLE

Uusi tunnus tarvitaan, kun kysymyksessä on:

- muutoksia sisältävä painos
- ennestään numeroimaton näköispainos
- uusi koko tai sidosasu
- uusi kustantaja
- uusi nimi
- kun kysymyksessä on julkaisu, jonka musiikillista tai kirjallista sisältöä on muutettu
- musiikkiteokseen olennaisesti liittyvä kirjallinen teksti on muuttunut aiemmasta laitoksesta

Uutta tunnusta ei tarvita, kun kysymyksessä on:

- painovirheiden korjaus
- kirjapainon muutos
- kannen ulkoasun muutos
- hinnanmuutos
- nuottijulkaisusta tehdään sisällöltään, kooltaan ja sidosasultaan muuttamaton painos tai lisäpainos
- alkuperäisestä julkaisusta toimitetaan tarvittaessa (on demand) jäljennöksiä. Uutta ISMN:ää ei anneta, vaikka julkaisuun on lisätty uusi jäljentämisaika (painovuosi)

Partituurista ja stemmoista koostuvassa julkaisussa saa partituuri, stemmapaketti sekä jokainen yksittäinen erillisenä saatava stemma oman ISMN-tunnuksensa.

Partituurille annetaan julkaisukokonaisuuden ISMN silloin, kun se voidaan hankkia ainoastaan julkaisukokonaisuuden osana, ei erillisenä julkaisuna. Partituuri saa oman ISMN:n, kun se on saatavissa sekä erillisenä että julkaisukokonaisuuden osana.

ISMN annetaan jokaiselle painetulle erillisenä saatavalle stemmalle. Stemmaa julkaisukokonaisuuden osana koskevat samat ohjeet kuin partituuriakin.

Moniosaiselle nuottijulkaisulle annetaan yksi yhteinen ISMN sekä kullekin osalle omansa.

Jokaiselle nuottijulkaisun uudelle versiolle annetaan oma ISMN-tunnus (esim. transponointi toiseen sävellajiin, sovitus toiseen kokoonpanoon).

Nuottijulkaisun eri julkaisumuodoille (esim. painettu julkaisu, sähköinen verkkojulkaisu) annetaan erilliset ISMN-tunnukset. Sähköisen julkaisun jokaiselle eri tiedostomuodolle (esim. PDF, HTML) annetaan erillinen ISMN-tunnus, jos ne saatetaan erillisinä yleiseen käyttöön.